

...แหมมนี้นว...

ภญ.วิไลวรรณ สาครินทร์

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา

“พี่ๆ เห็นข่าวหนังสือพิมพ์กันรึยังคะ?” เสียงเจ้าหน้าที่สาววิ่งตะโกนหน้าตาตื่นเข้ามาในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแห่งหนึ่งพร้อมหนังสือพิมพ์ในมือ ทุกสายตาจับจ้องไปที่ต้นเสียง พลาญลุกขึ้นจากโต๊ะไปที่นั่งหิ้งผู้ทำหน้าที่รายงานข่าวเข้าวันนี้ “พบนี้มีคนในแหมม”

“อ้าว ! แหมมยี่ห้อของจังหวัดเรานี้ !”

“เป็นไปไม่ได้แหมมป่าฉี (นามสมมติ) สะอาด โรงงานผ่านมาตรฐาน GMP”

ในวงสนทนายังคงมีอีกหลายความคิดเห็น “นุชได้ยื่นข่าววิทยุเมื่อเช้านี้ด้วยคะ” “ปุกก็ได้ยื่นข่าวทีวีด้วยคะ ไม่คิดว่าเป็นโรงงานป่าฉี”

ฉันในฐานะหัวหน้าเภสัชกรผู้ดูแลงานคุ้มครองผู้บริโภคขออุรารายละเอียดเพิ่มเติม “นางสาวแพรวซื้อแหมมจากร้านสะดวกซื้อ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พอกัดแหมมจะเคี้ยว รู้สึกกัดโดนอะไรแปลก ๆ พอคายออกมาแทบอาเจียน เมื่อเจอชิ้นส่วนคล้ายนิ้วมือคน ประมาณหนึ่งข้อนิ้ว”

ด้วยประสบการณ์ในการทำงานเมื่อพบเหตุการณ์เช่นนี้ ฉันจึงรีบดำเนินการ “โทรช่วยโทรไปที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานีหน่อย ถามซิว่า เรื่องนี้ข้อเท็จจริงเป็นยังไง.....แล้วโทรไปถามศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ด้วยว่า จะเก็บตัวอย่างแหมมส่งตรวจ ใช้ตัวอย่างกี่กรัม?”

ฉันหันไปสั่งงานลูกน้องอีกคน “นุช....ช่วยทำขออนุมัติออกตรวจให้พี่หรั่ง แล้วก็ปุกด้วยแล้วก็ช่วยเตรียมบันทึกตรวจสอบสถานที่ผลิตอาหาร แบบประเมินมาตรฐาน GMP บันทึกเก็บตัวอย่าง บันทึกคำให้การ กระดาษภาวถูกใส่ตัวอย่าง ให้พร้อมด้วยนะคะ”

ส่วนปุกรีบเดินไปหยิบแบบฟอร์มขอรถออกพื้นที่ มาให้เซนต์โดยไม่ต้องสั่งขณะที่ทุกคนกำลังวุ่นวายเสียงโทรศัพท์ก็ดังขึ้น ปุกเดินไปรับโทรศัพท์ พูดคุยสักพักก็เอามือปิดโทรศัพท์แล้วหันมาบอกฉันว่า “นักข่าวจะขอสัมภาษณ์เรื่องแหมมนี้นะคะ”

เสียงโทรศัพท์นั้นยังเป็นตัวเร่งให้พวกเราลงพื้นที่ ทุกอย่างถูกเตรียมอย่างเร็วพลัน หรั่งถือกระเป๋าใส่บันทึกต่าง ๆ ปุกสะพายกล้อง ฉันเดินนำหน้าไปขึ้นรถ เมื่อรถเริ่มเคลื่อนออกจากสำนักงานไปสู่เป้าหมายการวางแผนการทำงานก็เริ่มขึ้นด้วย ใคร...จะเข้าไปตรวจในสายการผลิต ใครจะเก็บตัวอย่าง ใครจะเขียนบันทึกระหว่างทาง ก็ชักซ้อมคำพูดกัน จะพูดยังไง ให้ได้ข้อมูลจริง ถ้าเจอ...จะผิดข้อหาอะไร จะยึดสินค้าทั้งหมด หรือจะอายัดสินค้า พูดคุยกันเพลิน จนรถเลี้ยวเข้าซอย เห็นป้ายหน้าซอย “สุดซอย แหมมป่าฉี สะอาด อร่อย”

พอเริ่มเข้าซอย พวกเราเห็นรถตู้ รถกระบะ รถเก๋ง จอดอยู่ใกล้ ๆ โรงงานหลายคัน รถบางคันก็มีป้ายโลโก้ ของทีวีช่องดังอยู่ พอถึงหน้าโรงงาน พวกเรายังนั่งอยู่ในรถ มองออกไปข้างนอก มองไม่เห็นประตูโรงงานเลย มีผู้หญิง ผู้ชายเกือบสิบคน ยืนอยู่หน้าประตูโรงงาน บางคนมีกล้องถ่ายรูปคล้องคอ บางคนถือโทรศัพท์ บางคนถือสมุดโน้ต ปากกา ดินวอนเวียน อยู่หน้าโรงงาน บ้างก็เขย่งเท้าเพื่อจะมองลอดช่องด้านบนของประตูเข้าไป บ้างก็เขย่าประตูเพื่อจะเข้าข้างใน แต่พอรถเรามารถึง คนเหล่านั้นก็เปลี่ยนเป้าหมาย จากหน้าประตูโรงงาน ตรงมาที่รถของพวกเราทันที จนต้องเจรจากันอยู่นานเพื่อขอทางเข้าไปในโรงงาน โดยไม่ให้กองทัพนกข่าวตามเข้าไป

เมื่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเข้าไปในโรงงานพบว่าบรรยากาศภายในเงียบเหงามาก แตกต่างจากทุกครั้งที่จะมีป้าณี หญิงวัยกลางคน รูปร่างท้วม ท่าทางใจดี ออกมาต้อนรับด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม อารมณ์ดี ทักทายและชวนเข้าไปดื่มน้ำก่อนเข้าตรวจ แต่วันนี้กลับไม่เห็นเจ้าของโรงงานผู้นั้น เราเดินผ่านห้องเก็บวัตถุดิบ ห้องเตรียม ซึ่งเป็นห้องติดมุ้งลวด ป้องกันแมลง ปกติจะเห็นคนงานนั่งเซ็ดและตัดใบตอง เพื่อเตรียมส่งเข้าไปใช้ห่อขนม แต่วันนี้ในห้องไม่มีใครสักคน ข้างนอกมีคนงานหญิงชาย จับกันเป็นกลุ่ม ๆ ซุบซิบคุยกันเบา ๆ ทุกคนสีหน้าหม่นหมอง ไม่เห็นรอยยิ้มเลยสักคน

พวกเราสามคนเดินเลยไปยังห้องบดหุง ปกติจะได้ยินเสียงเครื่องบดดัง วันนี้ก็เงียบ เครื่องบดตัวต้นเหตุตั้งอยู่ เห็นใบมีดที่มีลักษณะเป็นเกลียวตัว

ใหญ่ ถูกถอดวางอยู่ข้าง ๆ เครื่อง ผ่านไปยังห้องห่อขนม และห้องเก็บขนมที่ห่อเสร็จแล้ว ซึ่งปกติจะมีคนงานนั่งห่อขนมเกือบเต็มห้องเช่นกัน แต่วันนี้ไม่มีใครเลย แม้ว่าทุกห้องเงียบเงียบแตกต่างจากที่เคยเป็น แต่ทุกห้องยังเห็นถึงความสะอาด และมีระเบียบ ซึ่งโรงงานถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

เราทั้งสามคนเดินไปยังบ้านที่อยู่ติดโรงงาน มีคนงานซึ่งมีมือบอกว่า ป้าณี อยู่ในห้องรับแขก ฉันทบไม่เชื่อสายตา ในห้องมีลังใส่ขนมกองอยู่เต็มไปหมด เจ้าของโรงงานขนมชื่อดังนั่งเอาหมอกุมขมับไม่พูดจา สักพักเสียงโทรศัพท์ดังขึ้น เด็กลูกไปรับโทรศัพท์ และพูดขึ้นว่า “ป้าณี ร้านขนมมินิมาร์ท เขาจะคืนขนมค่ะ” เสียงโทรศัพท์ดังขึ้นอีก “ป้าณี ร้านอาหารบ้านสวน ยกเลิกออเดอร์ที่สั่งพรุ่งนี้ค่ะ” “ป้าณี ห้างโอเชียน ยกเลิกออเดอร์ค่ะ”

เจ้าของโรงงานตอบกลับอย่างหมดความอดทน “บอกมัน...ให้มันเอาไปทิ้งให้หมด ไม่ต้องเอามาคืน” “หมดกัน....หมดตัว.....ไม่เหลืออะไรอีกแล้ว” ป้าณี โถตัวเองลงมานั่งที่พื้น ร้องไห้ฟูมฟาย ตีอก ชกตัว “ฉันอยากตาย.....อยากตาย.....ไม่เหลืออะไรอีกแล้วทำไม?...ทำไม?” ป้าณีคนที่สดใส แววตามีแต่รอยยิ้ม กลายเป็นหญิงแก่ที่มีแต่ความทุกข์ นัยน์ตาแดงก่ำกระวนกระวาย หาทาทางออกไม่ถูก สิ้นหวัง ฉันเพิ่งเข้าใจคำว่า “สื่อฆ่าคน” ก็ตอนนี้เอง ฉันและน้อง ๆ ทีมงานพยายามอธิบาย ปลอบใจ แต่ดูเหมือนว่าเธอจะไม่ฟังอะไร เสียงของพวกเราเหมือนสายลมผ่านไป เราจึงขอตัวกลับก่อน

วันรุ่งขึ้น เรากลับไปหาป้าณีแต่เช้า สื่อมวลชนยังคงเฝ้ารออยู่หน้าโรงงานเหมือนเดิม

โรงงานเจียบสัจด์ แต่ปัญหิเริ่มพูดคุยและให้ข้อมูลจนได้ทราบว่ มีคนงานที่ำหน้าทีบดหมู เกิดอุบัติเหตุเครื่องบดหมูบาดปลายนิ้ว เธอยังเล่าต่อว่ ำคนพาเด็กนั้นไปโรงพยาบาลเพื่อทำแผล และให้คนงานเอาหมู Lot นั้นมาทังทังหมด พร้อมถอดเครื่องมือออกมาล้างอย่างดี ก่อนที่จะผลิตต่อ ดังนั้นโรงงานจึงมั่นใจมากกว่า ไม่น่าจะมีเศษนิ้วติดไป สักพักปัญหิให้คนไปตามคนงานที่เกิดอุบัติเหตุมา ก็พบว่าเด็กนั้นมีแผลที่ปลายนิ้วจริง ๆ แต่แค่ปลายนิ้ว ไม่ใช่หนึ่งข้อตามที่ เป็นข่าว ปัญหิให้ควมร่วมมืออย่างดีทุกเรื่องรวมทั้งจะยอมให้ตรวจพิสูจน์ DNA ของเด็กคนงานเพื่อเทียบกับ DNA ของชิ้นเนื้อที่เจอในแฮมหลักฐานต่าง ๆ ถูกรวบรวมส่งพนักงานสอบสวนขณะที่ข่าวยังคงอยู่หน้าหนึ่งอีกหลายวัน

เวลาผ่านไป เหตุการณ์ก็จางลง จนกระทั่งถึงเวลายื่นต่ออายุใบอนุญาต ปัญหิปล่อยให้ใบอนุญาตหมดอายุไป ฉนั้นให้น้องไปตามก็ไม่พบโรงงานปิดเจียบ ไม่มีใครได้ข่าวอีกเลย เวลาล่วงเลยไปเกือบสองปี จึงได้ข่าวว่ ศาลพิพากษาให้ปัญหิซึ่งเป็นผู้รับอนุญาตผลิตอาหาร ชำระค่าปรับเป็นเงิน

หนึ่งหมื่นบาท ส่วนโทษจำคุกรอลงอาญา ในข้อหาฝ่าฝืน มาตรา ๒๕ (๑) ผลิตอาหารไม่บริสุทธิ์ เพราะมีสิ่งทีน่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพเจือปนอยู่เนื่องจากผลชิ้นเนื้อที่เจอในแฮมตรงกันกับคนงานที่เกิดอุบัติเหตุ ทำใหปัญหิต้องยอมรับผลการตัดสินของความผิดที่ไม่ได้ตั้งใจ

เรื่องราวของแฮมชื่อดังในอดีต ยังเป็นเรื่องที่ถูกพูดถึงอยู่เสมอ ทุกคนก็ยังระลึกถึงแฮมปัญหิ และอยากจะเห็นปัญหิกลับมาเข้มแข็งอีกครั้ง

เช้าวันนี้อากาศสดชื่น กลิ่นกาแฟหอมกรุ่นเข้ามา เสียงน้องหริ่ง “หัวหน้าคะ รีบผ่านแพ้มให้หน่อยนะคะ” มีใบอนุญาตสำคัญ รอพิพิจารณาอยู่ ใจฉนั้นจดจ่อ เมื่อเปิดแพ้มเห็นชื่อที่เคยคิดถึง “ด้วย นางปราณี สุพรรณรัช (นามสมมุติ) ยื่นควมประสงค์จะผลิตอาหาร ประเภทอาหารที่ผลิต “แฮม” พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พรบ.อาหาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ตรวจสอบคำขอ เอกสารและตรวจสถานที่ผลิตแล้ว ผ่านมาตรฐาน GMP จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต” ฉนั้นอ่านจบพร้อมรอยยิ้มอย่างมีความหวังว่าจะได้ชิมแฮมรสชาติที่คุ้นเคยอีกครั้ง